

מַעֲבִירִים מִצָּבָא הַעֲבֹדָה הַזֶּה
 [מהתלוי] שֶׁל מַעֲלָה, שְׁעוּמְדִים
 לְנִגּוֹן לְעֲבֹדָה הַזֶּה וְלִכְפֹּד אֶת
 הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ כְּרֹאוּי.

הַחִילּוֹת שֶׁלמַעֲלָה, חִילּוֹת
 וּמַחֲנוֹת כְּנֶגֶד הַתַּחֲתוֹנִים, לְשַׁבַּח
 אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ וְלִזְמַר לָהֶם,
 וּמִשׁוּם כֶּף יָשׁוּב מִצָּבָא הַעֲבֹדָה.
 וּמִשׁוּם שְׁפָנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִשְׁבַּחַת
 אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָמַר
 הַפְּתוּב צִהְלֵי קוֹלְךָ בַת גְּלִים, בַּת
 הָאֲבוֹת.

עוֹד בַּת גְּלִים - הַעוֹלָם הַבָּא
 נִקְרָא גְּלִים, מִשׁוּם שֶׁהַפֶּל עוֹמֵד
 בּוֹ, וְנִכְלָל בּוֹ תְּלֵי תְּלִים, וְיוֹצֵא
 מִמֶּנּוּ לִפְלֵי. עוֹד בַּת גְּלִים -
 כְּפֶתוּב (שִׁיר ד) גַּל נְעוּל, וְכָל אוֹתָם
 גְּלִים וּמַעֲנִינּוֹת, כֻּלָּם יוֹצְאִים
 מִהַעוֹלָם הַבָּא, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
 הִיא בַת גְּלִים.

בֵּא רְאֵה, פְּסוּק זֶה קִשָּׁה.
 בַּתְּחִלָּה כְּתוּב צִהְלֵי קוֹלְךָ, שֶׁהוּא
 כְּדֵי לִזְמַר וְלִהְרִים קוֹל, וְאַחַר כֶּף
 כְּתוּב הַקְּשִׁיבִי. אִם כֶּף, אִזְ לְמָה
 צִהְלֵי קוֹלְךָ, כִּינּוֹן שְׁפָתוּב
 הַקְּשִׁיבִי? אֵלָּא צִהְלֵי כְּדֵי לְשַׁבַּח
 וְלִזְמַר.

בֵּא רְאֵה, אִם יִשְׂרָאֵל מִתְחִילִים
 לְשַׁבַּח וְלִזְמַר לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 אִזְ כְּתוּב הַקְּשִׁיבִי, מָה הַטַּעַם?
 בְּשִׁבִיל שִׁיִּשְׂרָאֵל מִשְׁבַּחִים
 וּמְזוּמָרִים בְּשִׁבִילָה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְעַל זֶה כְּתוּב צִהְלֵי קוֹלְךָ,
 וְכְתוּב הַקְּשִׁיבִי.

רִישָׁה - מִשׁוּם שְׁבָאָה מִצַּד
 הַגְּבוּרָה, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (מְשִׁלִּי ל)
 לִישׁ גְּבוּר בְּבַהֲמָה. וְלִישָׁה זֹ
 גְּבוּרָה, לְשִׁבֵר כַּחוֹת וְחֻזְקִים.
 עֲנִיָּה עֲנִתוֹת - מִשׁוּם שֶׁהִיא
 אֶסְפֵּק־לְרִיָּה שְׁלֵא מֵאִירָה (עֲלִיָּה),
 עֲנִיָּה וְדֵאִי, אֵין לָהּ לְלִבְנָה אוֹר
 מִשָּׁל עֲצָמָה, אֵלָּא רַק מֵה שְׁנוֹתָן
 לָהּ הַשְּׁמֵשׁ.

עֲנִתוֹת הוּא שְׁדָה, כְּפָר אַחַד,

וְלֹא יַעֲרֹב לְאוֹדְנִין, כְּשֶׁאָר חֲבֵרוּי, כְּדִין
 מַעֲבָרִין לִיָּה מֵהֵאֵי צָבָא הַעֲבֹדָה (מִתְחִילִין)
 דְּלַעֲלֵא, דְּקִיָּמִין לְנִגְנָא לְגַבֵּי הַאי עֲבֹדָה,
 וְלִיקְרָא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא חֲזִי.

חִילִין לְעִילָא, חִילִין וּמִשְׁרִיין לְגַבֵּי תַתָּאי,
 לְשַׁבַּחָא שְׁמָא קְדִישָׁא, וְלִזְמָרָא לוֹן.
 וּבְגִינֵי כֶף יָשׁוּב מִצָּבָא הַעֲבֹדָה. וּבְגִין דְּכְנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל קָא מִשְׁבַּחָא לִיָּה לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 אָמַר קְרָא, צִהְלֵי קוֹלְךָ בַת גְּלִים, בַּת אֲבוֹתָן.
 תּוֹ, בַּת גְּלִים, עֲלֵמָא דְאַתִּי אֶקְרִי גְּלִים, בְּגִין
 דְּכֻלָּא קִיָּמָא בִּיָּה, וְאַתְּכֻלִּיל בִּיָּה תְּלֵי
 תְּלִים, וְנִפְקָא מִנִּיָּה לְכֻלָּא. תּוֹ בַת גְּלִים,
 כְּדְכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) גַּל נְעוּל, וְכָל אֵינוֹן גְּלִים
 וּמִבוּעִין, כְּלָהוּ נִפְקִי מֵעֲלֵמָא דְאַתִּי, וּכְנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל אִיָּה בַת גְּלִים.

תָּא חֲזִי, הַאי קְרָא קְשִׁיָּא, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב
 צִהְלֵי קוֹלְךָ, דִּהוּא בְּגִין לְזַמְרָא וְלִאֲרָמָא
 קְלָא, וְלִבְתַּר כְּתִיב הַקְּשִׁיבִי. אִי הָכִי אֲמָאי
 צִהְלֵי קוֹלְךָ, כִּינּוֹן דְּכְתִיב הַקְּשִׁיבִי. אֵלָּא,
 צִהְלֵי, בְּגִין לְשַׁבַּחָא וְלִזְמָרָא.

תָּא חֲזִי, אִי יִשְׂרָאֵל שְׂרָאן לְשַׁבַּחָא וְלִזְמָרָא
 לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּדִין כְּתִיב הַקְּשִׁיבִי,
 מָאי טַעְמָא, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל אֵינוֹן מִשְׁבַּחָן
 וּמְזוּמָרָן בְּגִינָה לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא
 כְּתִיב צִהְלֵי קוֹלְךָ, וְכְתִיב הַקְּשִׁיבִי.

רִישָׁה, בְּגִין דְּאַתָּא מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, כְּמָה
 דְּאַתָּ אָמַר, (מְשִׁלִּי ל) לִישׁ גְּבוּר בְּבַהֲמָה.
 וְהֵאֵי לִישָׁה, גְבוּרָה, לְתַבְרָא חִילִין וְתוּקִפִּין.
 עֲנִיָּה עֲנִתוֹת, בְּגִין דְּאִיָּה אֶסְפֵּק־לְרִיָּה דְלֹא
 נְהָרָא (עֲלִיָּה), עֲנִיָּה וְדֵאִי, לִית לָהּ נְהוּרָא
 לְסִיָּהָרָא מִגְרָמָה, אֵלָּא מָה דְּהִיב לָהּ שְׁמִשָּׁא.
 עֲנִתוֹת אִיָּהוּ חֻקֵּל, כְּפָר חַד, וְשְׁרִיין בִּיָּה
 כְּהִנֵּי מִסְכְּנֵי דְאַהֲדָרָן עַל פְּתַחֲתָן

וְשׁוֹרִים בּוֹ כַּהֲנִים עֲנִים
שְׂמַחְזָרִים עַל הַפְּתָחִים [של הַלְוִים],
וְאִין מִי שִׁישְׁגִיחַ בָּהֶם, מִשׁוּם
שֶׁכָּל אוֹתָם בְּנֵי אוֹתוֹ כְּפָר [קָלִים],
בְּזוּיִים הָיוּ בְּעֵינֵי הָעַם, וּבֵיתָם
יֹתֵר רִיק מִכָּל הָעַם, פָּרַט לְמָה
שְׁנוֹתָנִים לָהֶם, כְּמוֹ עֲנִים [קָלִים]
בְּזוּיֵי עַם. מִשׁוּם כִּף לְלַבְנָה אֵין
אוֹר מְשָׁל עֲצֻמָּה, אֲלֵא בְשַׁעָּה
שְׂמַתְחַבֵּר עִמָּה הַשֶּׁמֶשׁ הִיא
מְאִירָה.

בא רָאָה, שְׂכַתוֹב (מַלְכִים א-ב)
וּלְאַבְיָתֵר הַכֹּהֵן אָמַר הַמֶּלֶךְ
עֲנַתְתָּ לִּי עַל שְׂדִיךְ פִּי אִישׁ מוֹת
אֶתָּה. וְכִי עַל שֶׁהֲזַמִּין אֶת
אֲדוֹנֵיהוּ נִקְרָא אִישׁ מוֹת? אֲלֵא
מִשׁוּם שֶׁהִיָּה מִמָּקוֹם עֲנֵי,
שֶׁנִּדְבָּקָה בּוֹ הַלְבָנָה, שֶׁהִיא עֲנֵיהָ
עֲנַתוֹת.

וְאִם תֹּאמַר, (שם) וְכִי הִתְעַנִּית בְּכָל
אֲשֶׁר הִתְעַנָּה אָבִי, מִשׁוּם כִּף
צְדִיק שֶׁלֹּא הִרְגוּ אוֹתוֹ? אֲלֵא
אֲבִיָּתֵר, מִשׁוּם שֶׁהִיָּה מִמָּקוֹם
עֲנֵי, זָכָה בּוֹ דָּוִד עַד שֶׁלֹּא עָלָה
לְמַלְכוּתוֹ, כְּשֶׁהִיָּה אוֹרֵב לוֹ
לְשֹׂאוֹל, וְהִיָּה דָרְכּוֹ כְּעֲנֵי, [ואַחֲרֵי כֵן]
כְּמוֹ זֶה אֲבִיָּתֵר. וְלִזְמַן שֶׁשִּׁלַּט
שְׁלֹמֹה, עֲמָדָה הַלְבָנָה בְּשִׁלְמוֹת,
וְהִיָּתָה בְּחִדּוֹהָ שֶׁל עֶשֶׂר, שֶׁהַכֹּל
הָיָה לוֹ, לֹא זָכָה בְּאֲבִיָּתֵר.

וְדַאי שְׂדָה עֲנַתוֹת סוּד הַדְּבָר
הָיָה, וַיִּרְמֶיָה שְׁקָנָה אוֹתוֹ, הַכֹּל
הָיָה בְּשִׁבִיל לְרִשְׁתׁ סוּד עֲלִיוֹן.
בֹּא רָאָה, כְּשֶׁשׁוּלְטַת הַלְבָנָה,
הִיא נִקְרָאת שְׂדָה תְּפוּחִים.
כְּשֶׁהִיא בְּעֵנֵי, שְׂדָה עֲנַתוֹת.
מִשׁוּם כִּף תְּשַׁבַּחַת שְׁלֹמֹה
עוֹשֶׂה לָּהּ עֶשֶׂר וּשְׁלֹמוֹת.

כְּמוֹ שְׂדוּד, כָּל יָמָיו הִשְׁתַּדֵּל
לְעֲשׂוֹת לָהּ שְׁלֹמוֹת וּלְנַגֵּן מִיָּנֵי
זָמֵר לְזַמֵּר וּלְשַׁבַּח לְמִטָּה,
וּכְשֶׁדוּד הִסְתַּלַּק מִהָעוֹלָם,
הִשְׁאִיר אוֹתָהּ בְּשִׁלְמוֹת, וּשְׁלֹמֹה
לָקַח אוֹתָהּ בְּעֶשֶׂר, בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁהָיָה הַלְבָנָה יִצְאָה מִהָעֵנִי וְנִכְנְסָה לְעֶשֶׂר, שֶׁבְּעֶשֶׂר הָיָה שֶׁלַט עַל

(דְּלוּאֵי), וְלִית מָאן דִּישְׁגַּח בְּהוּ, בְּגִין דְּכָל אֵינוֹן
בְּנֵי הַהוּא כְּפָרָא (ס"א קְלִישִׁין), קְלִישִׁין הוּוּ
בְּעֵינֵיהוּ דְעֻמָּא, וּבֵיתֵיהוּ רִיקְנִין וְתִיר מְכָל
עֻמָּא, בַּר מַה דִּזְהִבִין לוֹן, כְּמִסְכְּנֵי (ס"א קְלִישִׁין)
קְלִישִׁין דְעֻמָּא. בְּגִין כִּף, סִיְהָרָא לִית לָהּ
נְהוּרָא מְגֻרְמָה, אֲלֵא בְשַׁעָּתָא דְאַתְחַבֵּר עִמָּה
שְׂמָשָׁא אֲתַנְהִיר.

תא חֲזִי, דְכַתִּיב, (מַלְכִים א ב) וּלְאַבְיָתֵר הַכֹּהֵן
אָמַר הַמֶּלֶךְ עֲנַתְתָּ לִּי עַל שְׂדִיךְ פִּי אִישׁ
מוֹת אֶתָּה. וְכִי עַל דְּזַמִּין לִיָּה אֲדוֹנֵיהוּ, אִישׁ
מוֹת אֲקָרִי. אֲלֵא, בְּגִין דְּהוּהּ מְאַתֵּר מְסַפְנָא,
דְּאִידְבַק בֵּיהּ סִיְהָרָא, דְּאִיָּה עֲנֵיהָ עֲנַתוֹת.

וְאִי תִימָא, (מַלְכִים א ב) וְכִי הִתְעַנִּית בְּכָל אֲשֶׁר
הִתְעַנָּה אָבִי, בְּגִינֵי כִף זַכָּאָה דְלֵא קְטִיל
לִיָּה. אֲלֵא אֲבִיָּתֵר, בְּגִין דְּהוּהּ מְאַתֵּר מְסַפְנָא,
זָכָה בֵּיהּ דָּוִד, עַד לֹא סָלִיק לְמַלְכוּו, כַּד הוּהּ
מְכַמָּאן לִיָּה שְׂאוֹל, וְהוּי אֲרַחוּי כְּמִסְפְּנָא,
(לְבָתֵר) אֲבִיָּתֵר כְּגוֹוֹנָא דָא, וְלִזְמַנָּא דְשִׁלַּט
שְׁלֹמֹה, סִיְהָרָא קְיִימָא בְּאַשְׁלְמוֹתָא, וְהוּהּ
בְּחִדּוֹתָא דְעֵתִירוֹ, דְּכָלָא הוּהּ לִיָּה, לֹא זָכָה
בֵּיהּ אֲבִיָּתֵר.

וְדַאי שְׂדָה עֲנַתוֹת, רְזָא דְמִלָּה הוּהּ, וַיִּרְמֶיָה
דְּקָנֵי לִיָּה, כְּלָא הוּהּ, בְּגִין לְאַחְסָנָא
רְזָא עֲלָאָה. תֹּא חֲזִי, כַּד שִׁלְטָא סִיְהָרָא, שְׂדָה
תְּפוּחִים אֲקָרִי, כַּד אִיָּהוּ כְּמִסְכְּנֵי, שְׂדָה
עֲנַתוֹת. בְּגִינֵי כִף, תּוֹשְׁבַחְתָּא דְלְתַתָּא, עָבִיד
לִיָּה עֲתִירוֹ, וּשְׁלִימוֹתָא.

בְּמָה דְדוּד, כָּל יוֹמוֹי אֲשַׁתְּדַּל לְמַעְבַּד
שְׁלִימוֹ לָהּ, וּלְנַגֵּנָא זָמָרִי, לְזַמְרָא
וּלְשַׁבַּחָא לְתַתָּא. וְכַד דָּוִד אֲסַתְּלִיק מִעֲלָמָא,
שְׁבִיק לָהּ בְּשְׁלִימוֹ, וּשְׁלֹמֹה נָטַל לָהּ בְּעוֹתָרָא,
בְּשְׁלִימוֹתָא, דְּהָא סִיְהָרָא נְפָקָא מִמְסַכְּנֵי,
לָקַח אוֹתָהּ בְּעֶשֶׂר, בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁהָיָה הַלְבָנָה יִצְאָה מִהָעֵנִי וְנִכְנְסָה לְעֶשֶׂר, שֶׁבְּעֶשֶׂר הָיָה שֶׁלַט עַל